

Osnutek zakona buri duhove, še preden je javen

Sistemska razdolžitev Nasprotujoča stališča o tem, ali snov zapakirati v nov zakon ali ustrezno dopolniti nekaj veljavnih

LJUBLJANA – Zakon o sistemski razdolžitvi je ena zahtevnejših skrbi ministrstva za pravosodje, saj bi moral ustaviti rako-vo pot prezadolženih podjetij, ki jim grozi insolventnost. Ob velikih pričakovanjih pa se že pojavljajo dvomi o ustreznosti rešitev, ki so sicer še stvar internega usklajevanja, a so prišla v javnost.

BOŽENA KRIŽNIK

Velik del slovenskih podjetij pesti velika zadolženost, ki lahko pripelje v insolventnost in v skrajnem primeru tudi v stečaj. Njihov poslovni model ne more biti več usmerjen v razvoj, ampak brezvoljno životari od enega do drugega tri-ali šestmesečnega reprograma. Če je seveda podjetje dovolj veliko in pomembno v upniški mreži. Zato gospodarstveniki nestrno čakajo, kaj bosta prinesla slaba banka in zakon o sistemski razdolžitvi. Pod to pezo spremlja pisanje predpisa vrsta dilem: ali so posamezna določila res komu pisana na kožo, ali je smiselno nova orodja zapakirati v poseben zakon, ali bi bolje služila kot nadgradnja stečajne in bančne zakonodaje, ali bo predpis »delal silo« zgolj neodgovornim lastnikom ali morda tudi bančnim in nebančnim upnikom (državi, delavcem)?

Načeloma: nujno in dobro

O potrebi po razdolževanju podjetij in pripravljajočih se novih pravilih sta javno precej razglabljala ekonomista dr. Marko Simoneti in Božo Jašovič. Načelno podpirata pripravo omenjenega predpisa kot »ločenega, postopkovno preproste- ga in do poslovne vsebine pri- jaznega zakona, ki bi veljal vsaj za velika podjetja po zaposlenosti in prihodkih«, ne zdi pa se jima smiselno te tematike tlačiti v sedanjí stečajni zakon.

»Zakon je potreben, ker so slovenska podjetja prezadolžena, banke pa največje upnice podjetij. Torej so banke v dialogu s podjetji tiste, ki lahko rešijo ta problem.

Da bo to lahko potekalo hitreje in bolj učinkovito, potrebujemo zakonodajni okvir, ki bo spodbujal zadolžena podjetja in banke, ki jih financirajo, da naredijo dolg podjetij vzdržen in omogočijo, da podjetja normalno delujejo naprej in ohranjajo delovna mesta,« je za Delo povedal Jašovič in dodal, da pa takšen zakon ne sme biti krinka za tista podjetja, ki nimajo nobene poslovne perspektive; ta morajo nemudoma v stečaj.

In kako prisiliti banko upnico, da bo sodelovala pri razdolžitvi podjetja? Božo Jašovič: »Nihče ne more nikogar prisiliti v to. Ampak – terjatev, ki je podjetje ne zmore servisirati, je malo vredna, prav tako zavarovanja z nepremičninami, ki niso v funkciji. Zato je ključna presoja, kaj podjetje sploh zmore v poslovnem smislu. Na primer: koliko bi zaslužilo s svojo dejavnostjo, če ne bi imelo nobenih finančnih obveznosti. Šele tedaj vidimo, kolikšne obveznosti lahko podjetje normalno servisira. Če so nominalne obveznosti večje, jih je treba del odpisati ali pa pretvoriti v kapital. Tako banka postane lastnica podjetja in prevzame odgovornost za njegovo restrukturiranje. Če bo uspešna, si bo lahko del prvotne terjatve povrnila s prodajo deleža v podjetju novim lastnikom. To so osnovni postulati pri prestrukturiranju podjetij. Sistemski zakon bi moral določiti pravila igre, odloča pa na koncu vendarle tisti, ki tvega kapital.«

Šibkosti v izvedbi

Kako so ta pravila izpeljana v sedanjí različici zakona o sistemski razdolžitvi podjetij, nam ni uspelo izvedeti. Z ministrstva za pravosodje so na naša vprašanja odgovorili le, da je zakonsko besedilo v postopku usklajevanja znotraj strokovnega kroga zelo široke delovne skupine, ki jo je minister za pravosodje ustanovil za pripravo predloga tega zakona. Načrtujejo, da bo stroka povedala svoje do konca avgusta, nato bo šlo gradivo še v širše strokovno in medresorsko usklajevanje, septembra pa načrtujejo obravnavo v vladi.

Zakonodajno-pravna služba

vlade dokumenta še ni obravnavala, pojasnjujejo. Neuradno pa je slišati, da bi utegnili imeti vladni pravniki na sedanjo različico kopico pripomb. Vsebina se, denimo, menda prekriva s tisto, ki jo ureja že stečajni zakon (ta velja za insolventne dolžnike), ni povsem jasno, kdo natančno so dolžniki, ki »jim grozi insolventnost« in bi zanje lahko uporabili zakon o sistemski razdolžitvi (da ta ne bi postal nov poligon za zlorabe). Pravno bi bilo lahko sporno, če bi z zakonskimi določili prisilili upnike, da morajo sprejeti določene ukrepe za razdolžitev (zamenjavo terjatev v kapital, delni odpis dolga), ki so zdaj stvar dogovora. Upniki so tudi delavci, država; bo za njihove terjatve veljala enaka obveznost zamenjave v kapital, bo država naenkrat solastnica večine podjetij, bodo delavci na silo postali delničarji (in morda na ta račun izgubili siceršnje socialne transferje)?

Namesto zakona paket novel

Ostra kritika zastavljenega koncepta sistemske razdolžitve sta tudi pravnik dr. Miodrag Đorđević in dr. Nina Plavšak. V svojih strokovnih pripombah sta osnutek zakona o sistemski razdolžitvi pravzaprav povsem »raztrgala«; ne sicer njegove smiselnosti oziroma namena, ampak njegovo izvedbo in posamezna določila.

Tako pravnik v nasprotju z dvojcem Simoneti-Jašovič menita, da bi bilo primernejše kot v posebnem zakonu tematiko urediti z dopolnitvijo stečajnega zakona in zakona o bankah, ob morebitnih popravkih še nekaterih drugih predpisov (zakon o gospodarskih družbah, stvarnopravni zakonik). Rešitve v osnutku so po njunem mnenju nedoločne in nekonsistentne, šele z omenjenimi novelami pa bi lahko zagotovili ustrezne pravne okvire za finančno prestrukturiranje, ki uravnoteženo upoštevajo tudi interese ločitvenih upnikov.

POVEZANE VSEBINE
delo.si/podjetja

[...]

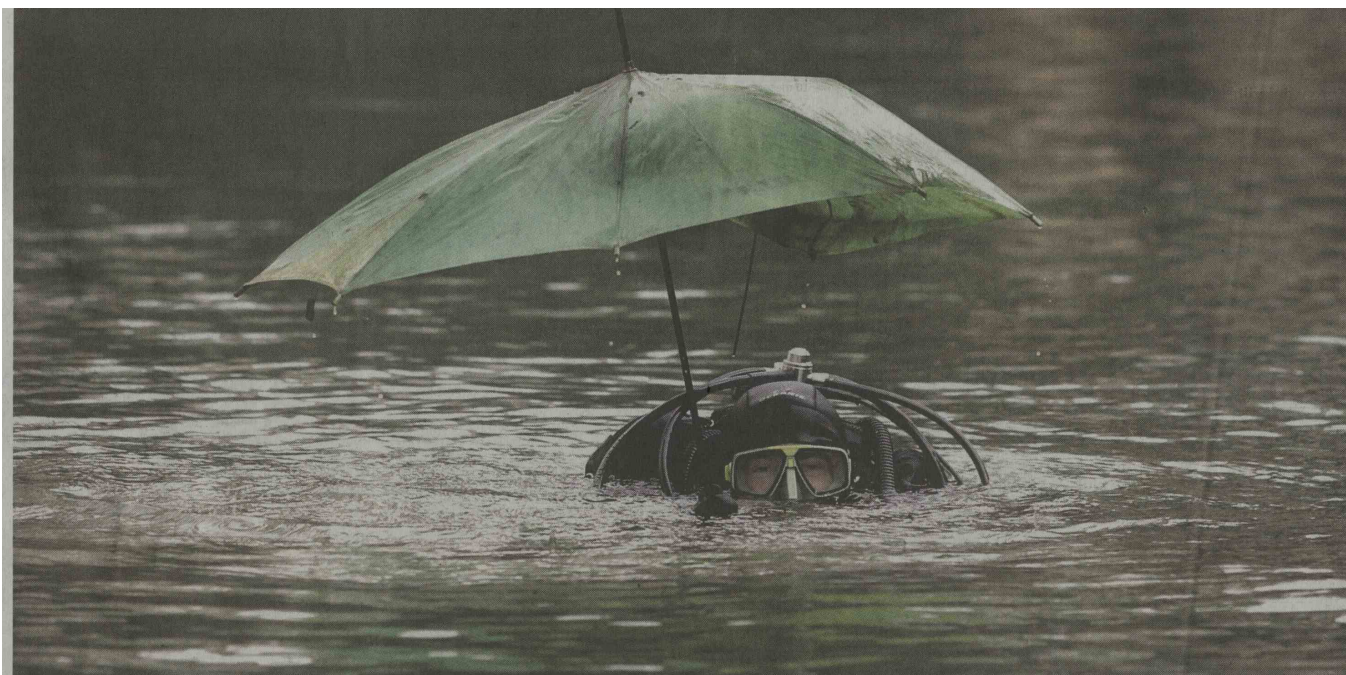
Page: 8

Reach: 130000

Country: SLOVENIA

Size: 683 cm2

2 / 2

Bo zakon odrešil podjetja, ki jim grozi insolventnost, ali so rešitve povsem neustezne, kot menijo nekateri? FOTO ALEŠ ČERNIVEC